

Зеренді ауданы
әкімінің аппаратының
басшысы бұйрығымен
бекітілген

№ 10
2025 жылғы «10» маусым

**«Зеренді аудан әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесінің
сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-бабының 2-тармағына, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің 2024 жылғы 31 желтоқсандағы №285 қаулысымен бекітілген Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға сәйкес әзірленді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт «Зеренді ауданы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – Мекеме) қызметкерлерінің белгіленген ережелерді мүлтіксіз сақтауға және сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған іс-әрекеттері мен шешімдерін айқындайды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың мақсаты – сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға, құқықтық сауаттылықты және сыбайлас жемқорлыққа мүлдем төзбеушілікті арттыруға бағытталған ұсынымдар жүйесін құру.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың мақсаттары:

қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлқын дамыту;

сыбайлас жемқорлықты дер кезінде анықтау және оның теріс салдарын болдырмау;

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты қолдану және енгізу:

Мекеменің қызметінде жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін жүзеге асыру және функцияларын жүзеге асыру кезінде қолданылады;

Мекеменің барлық қызметкерлері орындауға міндетті;

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты тиісінше орындамағаны үшін Мекеме қызметкерлері жеке жауапкершілікте болады.

**2-тарау. Мекеме қызметкерлері мен лауазымды тұлғаларының
мінез-құлық ережелері**

2. Қызметкерлер мен лауазымды адамдар өз қызметінде:

сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға, сыбайлас жемқорлық

әрекеттерін ашуға белсенді қатысуға және Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының сақталуына дербес жауапкершілікте болуға;

адал, әділ, қарапайым болуға, жеке тұлғалармен, заңды тұлғалардың өкілдерімен және әріптестермен қарым-қатынаста жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сақтауға, сыпайылық пен дұрыстық танытуға;

жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын шешімдер қабылдаудың ашықтығын қамтамасыз ету;

іс-әрекетіңіз бен мінез-құлқыңыз арқылы қоғам тарапынан сын тудырмау, сын үшін қудалауға жол бермеу, сындарлы сынды кемшіліктерді жою және қызметіңізді жақсарту үшін пайдалану;

әріптестерінен жоғары құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті сақтауды қолдау және талап ету; заңнамаға қайшы келетін және Мекеменің мүдделеріне қайшы келетін кәсіпкерлік және табыс алуға байланысты өзге де қызметті жүзеге асыруда біреуге көмек көрсетуге бағытталған әрекеттерді жасамауға;

жеке және заңды тұлғалардың өз құқықтары мен заңды мүдделерін жүзеге асыруына кедергі келтіретін әрекеттерге (әрекетсіздікке) жол бермеуге;

басқа адамдарды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермеуге;

өз функцияларын және қызметтік міндеттерін орындағаны үшін сыйақыны, оның ішінде заңды және жеке тұлғалардан ақшаны, қызметтерді, сыйлықтарды, тауарларды қабылдамауға;

таратуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында пайдаланбауға;

қамтамасыз етілуі «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жеке және заңды тұлғалардың мәліметтерінен бас тартпауға;

шындыққа сәйкес келмейтін ақпаратты таратпау;

қызмет бабын асыра пайдалануға, негізсіз бюрократия көріністеріне, сондай-ақ дәрекілік пен біржақтылық көріністеріне жол бермеуге;

Мекеменің құзыретіне жататын мәселелермен жүгінген адамдардың ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге;

жеке мәселелерін шешу кезінде және т.б. ұйымдардың, Мекеме қызметкерлерінің және басқа да тұлғалардың қызметіне ықпал ету үшін қызмет бабын пайдаланбауға;

заңдылық қағидатын басшылыққа алуға, Қазақстан Республикасы Конституциясының, Қазақстан Республикасының заңдары мен өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын сақтауға.

3. Өз құзыреті шегінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде:

өздерінің лауазымдық өкілеттіктеріне сәйкес функцияларды орындау;

сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресте және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды ашуда белсенділік таныту;

сыбайлас жемқорлықтың кез келген белгілі жағдайлары, сондай-ақ материалдарды жедел қарау немесе қағазбастылық үшін кез келген пайданы алуға итермелеу туралы дереу басшылыққа хабарлауға;

әріптестерге, басшыларға және басқа да лауазымды тұлғаларға сыйлық бермеуге және материалдық пайда, пайда немесе артықшылық алу үшін қызметтік емес қызмет көрсетпеуге;

тікелей немесе тікелей басшыға мүдделер қақтығысының, қызметтік міндеттерін орындаудағы жеке мүдделердің, сыбайлас жемқорлық мінез-құлқына бейімділігінің және сыйлықтар алудың туындауы туралы хабарлауға;

жеке және заңды тұлғаларға артықшылық көрсетпеуге, қызметтік міндеттерін атқару кезінде олардың ықпалына тәуелсіз болуға;

орындауға алынған тапсырманың заңдылығына күмән тудырған жағдайда тікелей басшыға жазбаша түрде дереу хабарлауға;

орын алған немесе жасалып жатқан кез келген сыбайлас жемқорлық әрекет туралы басшылыққа дереу хабарлауға;

бағынысты қызметкерлердің міндеттері мен өкілеттіктерінің көлемін нақты және нақты анықтау;

мүдделер қақтығысын болдырмауға, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес оларды жою жөнінде шаралар қабылдауға;

тікелей басшы мүдделер қақтығысына қатысты болса, жоғары басшылыққа хабарласыңыз;

олардың жетекшілігіндегі қызметкерлер арасында жұмыс көлемінің біркелкі бөлінбеуіне жол бермеу;

өз қызметінің нәтижелерін бағалау кезінде, сондай-ақ көтермелеу мен жазалау шараларын қолдану кезінде әділдік пен объективтілік көрсетуге;

қызметтен тыс сипаттағы мәселелерді шешу кезінде қарамағындағылардың қызметіне ықпал ету үшін қызмет бабын пайдаланбауға;

өз қызметінің нәтижелерін бағалауда, сондай-ақ көтермелеу мен жазалау шараларын қолдануда әділдік пен объективтілік көрсетуге;

4. Ішкі нормативтік құжаттардың жобаларын дайындау кезінде Мекемелер:

ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу кезеңінде азаматтардың заңмен бекітілген құқықтары мен бостандықтарын қатаң ескеру;

әзірленетін ішкі нормативтік құжаттардың жобалары нормативтік құқықтық актілерге қайшы келмеуі керек;

ішкі нормативтік құжаттардың жобаларын дайындау кезінде Мекеменің және басқа заңды тұлғалардың заңды мүдделерінің бұзылуына жол бермеу;

ішкі нормативтік құжаттардың жобалары Мекеменің құзыретінен шықпауы керек;

басқа құрылымдық бөлімшелердің мүдделерін қозғайтын әзірленген ішкі нормативтік құжаттардың жобалары тиісті құрылымдық бөлімшелермен

талқылау және келісу рәсімінен өтуге тиіс;

ішкі нормативтік құжаттарда сыбайлас жемқорлық факторларын немесе олардың белгілерін қамтитын нормаларды қолданбау;

ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу кезінде жекелеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың мүдделері үшін стандарттарды қабылдауға жол бермеу.

5. Тауарларды сатып алуға байланысты сатып алуларды жүзеге асыру кезінде,

жұмыстарға, қызметтерге, лауазымды адамдарға:

сатып алуға жұмсалған қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсау;

Заңда көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті өнім берушілерге сатып алу рәсіміне қатысу үшін тең мүмкіндіктер беруге;

сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындығын қамтамасыз ету;

сыбайлас жемқорлықтың алдын алу;

атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және борышкерлердің бірыңғай тізіліміне енгізілген әлеуетті өнім беруші және (немесе) ол тартқан қосалқы мердігер (бірлесіп орындаушы) ретінде қатысуға жол бермеу.

6. Мекеменің қызмет саласында туындайтын өзге де қатынастарда:

өтініштерді қабылдаудан негізсіз бас тартуға, оларды қараудағы қағазбастылыққа және жалған мәліметтер беру фактілеріне жол бермеуге;

өзінің лауазымдық өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді жеке мүліктік және мүліктік емес игіліктер алу үшін пайдаланбауға;

дөрекілік, адамдық қадір-қасиетті қорлау, әдепсіздік немесе орынсыз мінез-құлық жағдайларына жол бермеу;

кадрларды туыстық, аймақтық қатыстылық, жеке адалдық бойынша іріктеу және орналастыру жағдайларына жол бермеу, меритократия қағидаттарының сақталуын қамтамасыз ету;

орындауы анық мүмкін емес немесе өзінің қызметтік міндеттерінің шегінен шығатын, сондай-ақ заңға қайшы келетін бұйрықтарды бермеуге;

Мекеме қызметкерлерімен немесе асырауындағы адамдармен ақшалай немесе өзге де мүліктік сипаттағы құмар ойындарға қатыспауға;

Іскерлік этика кодексін сақтауға;

өздеріне белгілі болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жағдайлары туралы Мекеме басшылығына және (немесе) құқық қорғау органдарына дереу хабарлауға;

Қазақстан Республикасының Заңында тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілік көзделген теріс қылықтардың және басқа да құқық бұзушылықтардың және т.б. жасалуына жол бермеуге;

Мекеме қызметкерлерін қызметтік емес немесе жеке тапсырмаларды орындауға тартуға жол бермеу;

азаматтар мен заңды тұлғалардың құқықтарын, бостандықтарын мен заңды

мүдделерін сақтауды және қорғауды камтамасыз етуге, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және мерзімде олардың өтініштерін қарауға және олар бойынша қажетті шаралар қабылдауға;

басшының тапсырмаларын, Мекеменің лауазымды адамдарының өздерінің лауазымдық өкілеттіктері шегінде шығарылған бұйрықтары мен нұсқауларын орындауға;

Мекеме қызметкерлерінің жеке өміріне, ар-намысы мен қадір-қасиетіне нұқсан келтіретін мәліметтерді жария етпеуге.

Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген шектеулерді сақтауға міндетті.

Мекеме қызметкерлерінің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты сақтауын бақылау «Зеренді ауданы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесінің басшысына жүктелсін.

Утвержден
приказом руководителя
аппарата акима

Зерендинского района
от «10» июня 2025 года

№

40

Антикоррупционный стандарт государственного учреждения «Аппарат акима Зерендинского района»

Глава 1. Общие положения

1. Антикоррупционный стандарт разработан в соответствии с пунктом 2 статьи 10 Закона Республики Казахстан «О противодействии коррупции», Методическими рекомендациями по разработке антикоррупционных стандартов, утверждёнными Агентством по противодействию коррупции от 31 декабря 2024 года № 285.

Антикоррупционный стандарт определяет действия и решения работников государственного учреждения «Аппарат акима Зерендинского района» (далее - Учреждение) направленных на неукоснительное соблюдение установленных правил и предотвращения коррупционных проявлений.

Целью антикоррупционного стандарта является установление системы рекомендаций, направленных на предупреждение коррупции и недопущения коррупционных проявлений, повышения правовой грамотности и нулевой терпимости к проявлениям коррупции.

Задачами антикоррупционного стандарта является:

- формирование устойчивого антикоррупционного поведения работников;
- своевременное выявление коррупционных проявлений и предотвращение их негативных последствий;

- применение и исполнение антикоррупционного стандарта:

- применяется в деятельности Учреждения при осуществлении функций и реализации прав и законных интересов физических и юридических лиц;

- обязателен для исполнения всеми работниками Учреждения;

- за ненадлежащее исполнение Антикоррупционного стандарта персональную ответственность несут работники Учреждения.

Глава 2. Правила поведения работников и должностных лиц Учреждения

2. Работники и должностные лица в своей деятельности обязаны:

принимать активное участие в противодействии коррупции, раскрытии коррупционных действий и нести персональную ответственность за соблюдение законодательства Республики Казахстан о противодействии коррупции;

быть честным, справедливым, скромным, соблюдать общепринятые морально-этические нормы в обращении с физическими лицами, представителями юридических лиц и коллегами, проявлять вежливость и корректность;

обеспечивать прозрачность принятия решений, затрагивающих права и законные интересы физических и юридических лиц;

своими действиями и поведением не давать повода для критики со стороны общества, не допускать преследования за критику, использовать конструктивную критику для устранения недостатков и улучшения своей деятельности;

поддерживать и требовать от коллег соблюдения высокой правовой и антикоррупционной культуры;

воздерживаться от совершения действий, несоответствующие законодательству и направленных вопреки интересам Учреждения на содействие кому-либо в осуществлении предпринимательской и иной деятельности, связанной с извлечением доходов;

не допускать действия (бездействие), затрудняющие реализацию физическими и юридическими лицами своих прав и законных интересов;

не склонять других лиц на совершение коррупционных правонарушений;

не принимать за исполнение своих функций и должностных обязанностей вознаграждение, включая денежные средства, услуги, подарков, товаров от юридических и физических лиц;

не использовать служебную и иную информацию, не подлежащую распространению, в целях получения или извлечения имущественных и неимущественных благ и преимуществ;

не отказывать физическим и юридическим лицам в информации, предоставление которой предусмотрено Законом Республики Казахстан «О доступе к информации»;

не распространять сведения, не соответствующие действительности;

не допускать злоупотреблений должностным положением, проявлений необоснованного бюрократизма, а также проявления грубости и предвзятости;

уважать честь и достоинство лиц, обратившихся с вопросами, входящие в компетенцию Учреждения;

не использовать должностное положение для оказания влияния на деятельность организаций, работников Учреждения и иных лиц при решении вопросов личного характера и т.д.;

руководствоваться принципом законности, соблюдать требования Конституции РК, законов и иных нормативных правовых актов Республики Казахстан.

в ходе подготовки проектов внутренних нормативных документов не допускать нарушения законных интересов Учреждения и иных юридических лиц;

проекты внутренних нормативных документов не должны выходить за пределы компетенции Учреждения;

разработанные проекты внутренних нормативных документов, затрагивающие интересы других структурных подразделений должны пройти процедуру обсуждения и согласования с соответствующими структурными подразделениями;

не использовать во внутренних нормативных документах нормы, содержащие коррупционные факторы или их признаки;

при разработке внутренних нормативных документов не допускать принятия норм в интересах отдельных физических и (или) юридических лиц.

5. При осуществлении закупок, связанных с приобретением товаров, работ, услуг, должностным лицам рекомендуется:

оптимально и эффективно расходовать денежные средства, используемые для закупок;

предоставлять потенциальным поставщикам равные возможности для участия в процедуре проведения закупок, кроме случаев, предусмотренных Законом;

обеспечивать открытость и прозрачность процесса закупок;

не допускать коррупционных проявлений;

не допускать участие в качестве потенциального поставщика и (или) привлекаемого им субподрядчика (соисполнителя), имеющих неисполненные обязательства по исполнительным документам и включенных в Единый реестр должников.

6. При иных взаимоотношениях, возникающих в сфере деятельности Учреждения:

не допускать необоснованного отказа в приеме запросов, волокиты при их рассмотрении и фактов предоставления недостоверных сведений;

не использовать свои должностные полномочия и связанные с ними возможности для получения личной имущественной и неимущественной выгоды;

не допускать фактов грубости, унижения человеческого достоинства, бестактности, некорректного поведения;

не допускать случаев подбора и расстановки кадров по признакам родства, землячества и личной преданности, обеспечивать соблюдение принципов меритократии;

не отдавать явно невыполнимых распоряжений или выходящих за рамки их должностных обязанностей, а также противоречащих законодательству;

не участвовать в азартных играх денежного или иного имущественного характера с работниками Учреждения, либо с лицами, находящимися в зависимости;

не допускать совершения проступков и иных правонарушений, за которые Законом Республики Казахстан предусмотрена дисциплинарная, административная либо уголовная ответственность и т.д.;

не допускать привлечения, работников Учреждения для выполнения неслужебных или личных заданий;

обеспечивать соблюдение и защиту прав, свобод и законных интересов граждан и юридических лиц, рассматривать в порядке и сроки, установленные законодательством Республики Казахстан, их обращения и принимать по ним необходимые меры;

выполнять поручения руководителей, приказы и распоряжения должностных лиц Учреждения, изданные в пределах их должностных полномочий;

не разглашать, сведения, затрагивающие личную жизнь, честь и достоинство работников Учреждения.

соблюдать ограничения, установленные Законами Республики Казахстан.

Контроль за соблюдением работниками Учреждения Анतिकоррупционного стандарта возлагается на руководителя государственного учреждения «Аппарат акима Зерендинского района».